

**INVALIDITĀTES LIETU NACIONĀLĀS PADOMES SĒDES
PROTOKOLS**

Rīgā

Nr.3

2024.gada 23. oktobris

Sēdi vada:

- I.Balodis Invalīdu un viņu draugu apvienība “Apeirons” valdes priekšsēdētājs;
ILNP locekļi vai to deleģētie pārstāvji:
- S.Amatniece Izglītības un zinātnes ministrija (turpmāk – IZM), parlamentārā sekretāre;
- K.Briškens Satiksmes ministrs;
- L.Gulbe Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība, Biroja administratore;
- U.Jurševics Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija, Projektu pārvaldības departamenta direktors;
- A.Lazarevs Ekonomikas ministrija, Būvniecības politikas departamenta direktores vietnieks;
- I.Leimane – Biedrība “Resursu centrs cilvēkiem ar garīgiem traucējumiem
Veldmeijere “Zelda”” direktore;
- P.Leiškalns Latvijas Darba devēju konfederācija, Sociālo lietu un sociālās drošības eksperts;
- L.Rozentāle Klimata un enerģētikas ministrija (turpmāk – KEM), Valsts Sekretāra vietniece enerģētikas politikas jautājumos;
- M.Petroviča Veselības ministrija, Integrētās veselības aprūpes nodaļas vadītāja;
- A.Sebre Sabiedrības integrācijas fonds (turpmāk – SIF), Sociālās saliedētības departamenta direktore;
- E.Vorslovs Latvijas Nedzirdīgo savienība (turpmāk – LNS), valdes priekšsēdētājs – prezidents.
- ILNP locekļi, kuri sēdē nepiedalās:**
- U.Augulis Labklājības ministrs, Invaliditātes lietu nacionālās padomes (turpmāk – ILNP) priekšsēdētājs;
- K.Biezais Latvijas Neredzīgo biedrība, Centrālās valdes priekšsēdētājs;
- D.Dadzīte Latvijas Paralimpiskās komitejas prezidente;
- M.Grāvis Biedrība “Rīgas pilsētas “Rūpju bērns””, valdes priekšsēdētājs;
- G.Kaminskis Latvijas Pašvaldību savienības priekšsēdis.
- Citi dalībnieki:**
- G.Anča Satiksmes ministra ārstata padomniece (pieklūstamības jautājumos), Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācija SUSTENTO valdes priekšsēdētāja;
- D.Baraka Veselības un darbspēju ārstu valsts komisija (turpmāk - VDEĀVK), vadītājas vietniece administratīvajos un klientu apkalpošanas jautājumos;
- B.Bicēna Latvijas Vājdzirdīgo atbalsta asociācija Sadzirdi.lv, valdes locekle;
- I.Brice Autotransporta direkcijas (turpmāk – ATD) informāciju tehnoloģiju daļas sistēmanalītiķe;
- E.Celmiņa Labklājības ministrijas (turpmāk - LM) valsts sekretāra vietniece;
- E.Dāldere IZM, Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta eksperte augstākajā izglītībā;

L.F.Dreimane IZM, Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta direktora vietniece zinātnes jomā;

D.Grabe VDEĀVK vadītāja;

E.Grāveris LM, Sociālo pakalpojumu un invaliditātes politikas departamenta vecākais eksperts;

A.Ilves Latvijas Republikas Tiesībsarga birojs, Diskriminācijas novēršanas nodaļas vadītāja;

E.Kleina SIF, projekta vadītāja;

K.Krūmiņš ATD, valdes loceklis;

K.Lasmane LM, Sociālo pakalpojumu un invaliditātes politikas departamenta vecākā eksperte;

S.Lāce SIF, Dažādības vadības un ilgtspējas nodaļas vadītāja;

L.Levada IZM, Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta vecākā eksperte;

A.Lukašenoka LM, Sociālo pakalpojumu un invaliditātes politikas departamenta direktora vietniece;

D.Mauliņa LM, Sociālo pakalpojumu un invaliditātes politikas departamenta vecākā eksperte;

I.Rezevska Latvijas Republikas Tiesībsarga birojs, Sociālo, ekonomisko un kultūras tiesību nodaļas vadītāja;

U.Rozenbergs ATD, Informācijas tehnoloģiju daļas vadītājs;

G.Valdmanis KEM, Enerģijas tirgus departamenta direktors;

K.Venta-Kittele LM, Bērnu un ģimenes politikas departamenta vecākā eksperte.

Surdotulks

A.Ostvalds Latvijas nedzirdīgo savienības Rehabilitācijas centrs, zīmju valodas tulks.

Protokolē

L.Ševčuna LM, Sociālo pakalpojumu un invaliditātes politikas departamenta vecākā eksperte.

Sēdi sāk plkst. 12:00

Darba kārtībā:

Nr.p.k.	Tēma	Ziņotājs/iesaistītie
1.	Sociālā dialoga un sadarbības veicināšana augstākajā izglītībā un pētniecībā, lai uzlabotu personu ar invaliditāti iesaisti augstākajā izglītībā, pētniecībā un mobilitātē	Izglītības un zinātnes ministrija Parlamentārā sekretāre Silvija Amatniece
2.	Informācija par personas apliecības (eID kartes) nepieciešamību, lai saņemtu braukšanas maksas atvieglojumus sabiedriskajā transportā – ziņotājs Autotransporta direkcija	Autotransporta direkcija Informācijas tehnoloģiju daļas vadītājs Uldis Rozenbergs Informācijas tehnoloģiju daļas sistēmanalītiķe Ilze Brice

3.	Informācija par Sabiedrības integrācijas fonda izstrādāto Dažādības vadības platformu darba devējiem	Sabiedrības integrācijas fonds Dažādības vadības un ilgtspējas nodaļas vadītāja Sanita Lāce
4.	Inovatīvu sociālo pakalpojumu nepieciešamība, pieejamība un attīstība	Sabiedrības integrācijas fonds Projekta vadītāja Evija Kleina

E.Celmiņa sniedz informāciju, ka labklājības ministrs kā ILNP sēdes priekšsēdētājs sēdē nevar piedalīties un saskaņā ar Invaliditātes lietu nacionālās padomes nolikuma 9.punktu¹ sēdes vadība ir deleģēta Invalīdu un viņu draugu apvienības “Apeiron” (turpmāk – Apeiron) valdes priekšsēdētājam Ivaram Balodim.

1.jautājums

Sociālā dialoga un sadarbības veicināšana augstākajā izglītībā un pētniecībā, lai uzlabotu personu ar invaliditāti iesaisti augstākajā izglītībā, pētniecībā un mobilitātē

S.Amatniece

I.Balodis, S.Amatniece, E.Celmiņa, L.Levada, A.Ilves, E.Dāldere, L.F.Dreimane, E.Vorslovs

I.Balodis pirms dod vārdu IZM pārstāvjiem, pauž viedokli, ka bez šīs tēmas būtiski būtu runāt arī par iekļaujošu izglītību plašākā kontekstā. Šī tēma varētu būt viens no nākamo sēžu darba kārtības jautājumiem, par kuru IZM varētu informēt ILNP locekļus un dalībniekus.

S.Amatniece piebilst, ka iekļaujošas izglītības tēma ir aktuāla un IZM veic aktivitātes, lai uzlabotu esošo situāciju un veicinātu iekļaujošas izglītību un tās attīstību, un tā būtu aktuāla tēma par ko runāt. Turpinājumā sniedz prezentāciju (1.pielikums) par aktuālo situāciju sociālā dialoga un sadarbības veicināšana augstākajā izglītībā un pētniecībā, lai uzlabotu personu ar invaliditāti iesaisti augstākajā izglītībā, pētniecībā un mobilitātē un informē par esošajiem atbalsta mehānismiem studentiem ar invaliditāti:

- Asistenta pakalpojums augstskolā vai koledžā, kuram persona var pieteikties savā deklarētās pašvaldības sociālajā dienestā.
- Kopš 2021.gada studējošajiem ir ieviesta Sociālā stipendija “Studēt gods”², kur starp stipendijas saņēmēju mērķa grupām ir arī personas ar I un II grupas invaliditāti. Stipendijas apmērs no 2025. gada 1. janvāra paredzēts 180,- euro apmērā. Kā arī ir paredzēts paplašināt stipendijas saņēmēju mērķa grupu, atbalstot arī studentus no trūcīgām un maznodrošinātām mājsaimniecībām.

¹ Padomes priekšsēdētāja prombūtnes laikā viņa pienākumus veic priekšsēdētāja norīkots padomes loceklis. Ministru Kabineta 2023.gada 5.decembra noteikumi Nr.699 “Invaliditātes lietu nacionālās padomes nolikums” <https://likumi.lv/ta/id/347978-invaliditates-lietu-nacionalas-padomes-nolikums>.

² Sociālā stipendija “Studēt gods”. <https://www.viaa.gov.lv/lv/studetgods>

- LNS nodrošina surdotulka pakalpojumu augstākās izglītības iegūšanai, kā arī Sociālās integrācijas valsts aģentūras koledžā ir iespējams apgūt īsā cikla augstākās izglītības programmu “Surdotulks” par valsts budžeta līdzekļiem³.
- Atbalsts jauno pedagogu piesaistīšanā studijām, tai skaitā atbalsts tiem, kuri apgūst izglītību kā speciālās izglītības pedagogs, dodot iespēju studentiem saņemt ikmēneša stipendiju 300,- *euro* apmērā, ja students atbilst noteiktajiem kritērijiem⁴. Papildu, ņemot vērā, ka trūkst speciālās izglītības un sociālās izglītības pedagogi, kopš 2024.gada ir dubultots par valsts budžeta līdzekļiem pieejamais studiju vietu skaits, kā arī ir nodrošināts, ka par valsts budžeta līdzekļiem pieejamo budžeta vietu skaits ir pieejams arī nepilna laika klātienē studentiem. Jauno speciālās izglītības pedagogu sagatavošana ir būtiska aktualitāte, jo ar vien vairāk skolu un pedagogu informē, ka strauji palielinās to bērnu skaits, kuriem ir nepieciešams atbalsts izglītības procesā, vajadzības ir dažādas, un vajadzība pēc speciālās izglītības pedagogiem strauji pieaug.
- Erasmus+ programmas ietvaros iekļaujoša mobilitāte ir viens no prioritārajiem principiem, un tā mērķis ir nodrošināt vienādas mācību iespējas un piekļuvi, iekļaušanu, daudzveidību, taisnīgumu, vienlīdzību izglītībā un palielināt līdzdalību cilvēkiem ar ierobežotām vajadzībām⁵. Erasmus+ programma paredz arī finansējumu augstākās izglītības sektorā tādu ar dalību mobilitātē saistītu izmaksu segšanai, kuras nevar segt no individuālā atbalsta piemaksām. Atbalsta apmērs ir 250,- *euro* mēnesī ilgtermiņa mobilitātes gadījumā vai 100,- *euro*, vai 150,- *euro* par visu mobilitātes periodu īstermiņa mobilitātes gadījumā.

Informē par IZM valsts pētījumu programmām:

- Valsts pētījumu programma “Izglītība”. Pētījumu programmā starp mērķiem un uzdevumiem ir arī iekļaujošas izglītības pieejas nostiprināšana, īpašu uzmanību pievēršot tieši agrīnai iekļaušanas risku diagnostikai un atbilstoša atbalsta nodrošināšanai. Programma izveidota 2023.gadā un tiks īstenota līdz 2026.gada beigām.
- Valsts pētījumu programma “Letonika latviskas un eiropiskas sabiedrības attīstībai”. Pētījuma projekta ietvaros viens no izvirzītajiem izpētes uzdevumiem ir latviešu nedzirdīgo zīmju valodas pētniecība.

E.Celmiņa jautā, vai ir plānoti vēl kādi pasākumi, lai piesaistītu studentus speciālās pedagoģijas apgūšanā. Vai notiek sarunas vai sociālais dialogs ar augstskolām, lai veicinātu informācijas pieejamību par augstākās izglītības iespējām un esošo atbalstu personām ar invaliditāti?

L.Levada atbild, ka IZM sadarbībā ar Latvijas studentu apvienību šobrīd izstrādā konceptu studentiem, kuri studijas pabeiguši priekšlaicīgi jeb bez diploma, lai iegūtu informāciju par iemesliem, kā un kāpēc viņi ir priekšlaicīgi pabeiguši studijas, lai varētu identificēt attiecīgos faktorus un šķēršļus studiju nepabeigšanai, kā arī, lai identificētu iespējamus šķēršļus arī starp personām ar invaliditāti.

³ Sociālās integrācijas valsts aģentūras koledžas īsā cikla augstākās izglītības programma Surdotulks. <https://www.siva.gov.lv/lv/surdotulks>

⁴ 2004.gada 24.augusta Ministru kabineta noteikumi Nr. 740 “Noteikumi par stipendijām”. <https://likumi.lv/ta/id/93004-noteikumi-par-stipendijam>

⁵ Erasmus+ izglītības mobilitātes programma. https://erasmusplus.lv/sites/default/files/media_document/Finan%C5%A1u%20noteikumi_SPO_Jun2024.pdf; <https://www.erasmusplus.lv/studentu-mobilitate?tab=collapse-712>

S.Amatniece papildina ar jau šobrīd pieejamo atbalsta apjomu izglītībā – speciālais pedagogs, asistents, logopēds, psihologs – kas jau sniedz atbalstu un veicina bērnu iekļaušanu izglītības procesā. Paplašinot atbalsta iespējas un atbalsta personālu, tiks veicināts, ka bērni saņem atbalstu jau sākotnējā izglītības procesā un veicinās viņu iespējas turpināt mācības arī augstākajā izglītībā, saņemot sev nepieciešamo atbalstu.

E.Celmiņa piebilst, ka izstrādājot konceptu, nepieciešams specifiski iekļaut jautājumus, kas vērsi uz personām ar invaliditāti, lai iegūtu atbilstošu informāciju.

I.Balodis norāda, ka būtu interesanti arī uzzināt, kādas studiju programmas personas ar invaliditāti parasti izvēlas un kāds ir specifiskais atbalsts dažādās Latvijas augstskolās personām ar invaliditāti.

L.Levada piebilst, ka augstskolām šobrīd nav pieejami dati par personām ar invaliditāti, ja vien pati persona to augstskolai nav norādījusi.

A.Ives norāda, ka Latvijas Republikas Tiesībsarga birojs kopā ar Apeironu 2016.gadā ir veikuši pētījumu par augstākās izglītības pieejamību personām ar invaliditāti⁶, kurā tika sniegtas arī konkrētas rekomendācijas situācijas uzlabošanai. Pētījumā ir veikta personu ar invaliditāti aptauja, kurā tika identificēti iemesli, kādēļ viņi neuzsāk augstāko izglītību vai kāpēc viņi tās ir pārtraukušas, kur vieni no rezultātiem ir saistīti ar to, ka netiek pārveidota informācija saprotamā valodā. Jautā, kā augstskolas nezina par studentiem ar invaliditāti, jo Ministru kabineta noteikumi⁷ paredz, ka stipendiju piešķiršanas gadījumā, ja ir vienādi studiju rezultāti, tad priekšroka tiek dota studentam ar invaliditāti. Vai tas nozīmē, ka šī norma nestrādā?

E.Dāldere atbild, ka ir divu veidu stipendijas – akadēmiskā stipendija, kur priekšrocība saņemt šo stipendiju ir dažādām mērķa grupām, bet augstskola par konkrētās personas atbilstību statusam var uzzināt tikai tad, kad persona ir pieteikusies šai stipendijai. Otrā ir sociālā stipendija, kur arī augstskolai ir iespēja uzzināt par personas statusu tikai pēc personas pieteikšanās šai stipendijai.

L.Levada piebilst, ka tikai personālam, kuri darbojas par stipendiju izvērtēšanu, ir tiesības šo informāciju apstrādāt un nav tiesības ar šo informāciju dalīties tālāk.

I.Balodis norāda, ka zīmju valodas izpētei un attīstībai izglītībā ir piešķirts ievērojams finansējums. Aicina LNS valdes loceklim Edgaram Vorslovam komentēt par esošajām izmaiņām, progresu kopumā.

L.F.Dreimane piebilst, ka šis projekts drīzumā noslēgsies un tā noslēgumā tiks organizēta konference, lai informētu par pasākuma sasniegtajiem rezultātiem.

E.Vorslovs norāda, ka sadarbība ir bijusi ar Liepājas universitāti, kura ir projekta dalībniece, tika nodoti video materiāli, lai tos varētu analizēt, tomēr vairāk informācija par šo projektu un tā virzību nav. LNS kā organizācija projektā tieši nav bijusi iekļauta.

I.Balodis aicina IZM kolēģus sazināties ar LNS kā vadošo personu ar dzirdes invaliditāti pārstāvošo biedrību, lai veicinātu sadarbību, informācijas nodošanu un visu pušu iesaisti.

Nolemj: Sniegto informāciju pieņemt zināšanai.

⁶ Augstākās izglītības pieejamība personām ar invaliditāti. https://www.tiesibsargs.lv/wp-content/uploads/2022/07/petijums_par_augstskolu_pieejamibu_2017_1510305919.pdf

⁷ 2024.gada 24.augusta Ministru kabineta noteikumi Nr. 740 "Noteikumi par studijām". <https://likumi.lv/ta/id/93004-noteikumi-par-stipendijam>

2.jautājums

Informācija par personas apliecības (eID kartes) nepieciešamību, lai saņemtu braukšanas maksas atvieglojumus sabiedriskajā transportā

K.Krūmiņš, I.Brīce, U.Rozenbergs

A.Lukašenoka, U.Rozenbergs, A.Ilves, G.Anča, K.Briškens, I.Balodis, I.Brīce

K.Krūmiņš bilst, ka eID karšu ieviešana braukšanas maksas atvieglojumu saņemšanai ir viena no plānotajiem risinājumiem, jo ir identificēts, ka nepieciešama pielāgošana arī mobilajām lietotnēm, lai visas personu grupas varētu reģistrēties braucienam un saņemt braukšanas maksas atvieglojumus, tātad darbs tiks turpināts.

I.Brīce sniedz prezentāciju (2.pielikums) par aktuālo situāciju par personas apliecības (eID kartes) nepieciešamību, lai saņemtu braukšanas maksas atvieglojumus sabiedriskajā transportā, tai skaitā personām ar invaliditāti.

Paredzēts, ka jaunā identificēšanās sistēma uzsāks darbību 2025.gada 1.jūlijā, un pilnīga pāreja paredzēta no 2026. gada 1. janvāra. Pārejas periodā (no 2025. gada 1. jūlija līdz 31. decembrim) personas būs tiesīgas sabiedriskajā transportā saņemt braukšanas maksas atvieglojumu, reģistrējoties braucienam ar eID karti vai uzrādot invaliditātes apliecību un personas apliecinošu dokumentu, bet sākot ar 2026. gada 1. janvāri, braukšanas maksas atvieglojumu saņemšana būs iespējama tikai ar eID karti.

Lai identificētos braukšanas maksas atvieglojumiem, personai būs nepieciešama eID karte:

- ja karte izsniegta sākot ar 2021.gada 28.decembri – papildu darbības nav jāveic, kartē ir iestrādāta funkcionalitāte, lai identificētu braukšanas maksas atvieglojuma saņēmēju;
- ja karte izsniegta no 2019.gada 2.septembra līdz 2021.gada 27.decembrim – personai nepieciešams aktivizēt eID kartes funkcionalitāti, ko ir iespējas veikt Pilsonības un migrāciju lietu pārvaldē uz vietas (turpmāk - PMLP) vai PMLP interneta vietnē⁸;
- ja eID karte saņemta līdz 2019.gada 1.septembrim – personai nepieciešams saņemt jaunu eID karti, kurā iestrādāta atbilstoša funkcionalitāte, lai persona varētu tikt identificēta braukšanas maksas atvieglojumu saņemšanai.

Jaunā sistēma arī paredz, ka pirmsskolas vecuma bērniem, kuriem ir noteikta invaliditāte, būs nepieciešams saņemt eID karti, lai nodrošinātu, ka arī pavadošā persona, saskaņā ar Braukšanas maksas atvieglojumu noteikumiem⁹, var saņemt braukšanas maksas atbrīvojumu.

A.Lukašenoka jautā, vai plānotajos likumprojekta grozījumos tiešām ir iekļauts un noteikts pārejas periods, lai personas varētu tikt identificētas un saņemt braukšanas maksas atvieglojumus – gan reģionālās, gan pilsētas nozīmes braukšanas maršrutos, kas ir būtiski gadījumos, kad personas ar invaliditāti vēl nebūs saņēmušas atbilstošu eID karti, bet izmantos sabiedriskā transporta pakalpojumu.

U.Rozenbergs komentē, ka pārejas periods būs no 2025.gada 1.jūlija līdz 31.decembrim. Sākot no 2026.gada 1.janvāra, saskaņā ar virzītajiem grozījumiem

⁸Autorizētās identifikācijas funkcionalitātes uzstādīšanas rokasgrāmata.

<https://www.pmlp.gov.lv/lv/autorizetas-identifikācijas-funkcionalitates-uzstādīšanas-rokasgramata-aif>

⁹ 2021.gada 22.jūnija Ministru kabineta noteikumi Nr.414 "Braukšanas maksas atvieglojumu noteikumi". <https://likumi.lv/ta/id/324287-brauksanas-maksas-atvieglojumu-noteikumi>

Sabiedriskā transporta pakalpojumu likumā¹⁰, visiem braucieniem būs jābūt elektroniski identificētiem.

A.Ives jautā, 2023.gadā, sadarbojoties ar banku sektoru, tika identificēts, ka personām ar GRT, kurām ir ierobežota rīcībspēja, personas eID kartē tiek atslēgtas dažādas funkcionalitātes. Jautā vai šīm personām eID kartes funkcionalitāte, lai saņemtu braukšanas maksas atbrīvojumu, tiks saglabāta.

U.Rozenbergs atbild, ka šāda kartes funkcionalitāte nevar un netiks atslēgta.

G.Anča komentē, ka bieži, īpaši personas ar GRT, pazaudē savus dokumentus, kur regulāri izmantojot eID kartes ir lielāks risks, ka tās biežāk tiks pazaudētas. Jautā par Eiropas invaliditātes karti¹¹, un vai tā varētu aizstāt eID karti.

A.Lukašenoka atbild, ka Eiropas invaliditātes karte būs rīks, kā identificēt personas ar invaliditāti no citām Eiropas valstīm, un Eiropas Komisijā norit darbs pie šo karšu funkcionalitātes nodrošināšanas, t.i. QR koda iestrādes kartē. Iespējams, nākotnē, izvērtējot esošās situācijas efektivitāti un resursu iespējas, šāda iespēja varētu tikt izvērtēta. Piebilst, ka sadarbībā ar citām nozarēm ir svarīgi meklēt personai ērtāko veidu un pieeju dažādu pakalpojumu saņemšanai.

K.Briškens komentē, ka Mobilitātes vienlīdzības un piekļūstamības konsultatīvajā padomē minētie riski - eID kartes pazaudēšana, krāpniecības iespējas u.c. – arī ir identificēti un pārrunāti. Norāda, ka, ja ar Eiropas Invaliditātes apliecību varētu tikt identificēta persona ar invaliditāti, tai skaitā, lai saņemtu viņai atbilstošos atvieglojumus un citus pakalpojumus, tad šāda pieeja varētu tikt izvērtēta.

I.Balodis piebilst, ka par šiem jautājumiem diskusijas ir bijušas arī iepriekšējos gados, liecinot, ka izmaiņu ieviešana tomēr nenotiek tik ātri. Aicina ATD sadarboties ar personu ar invaliditāti pārstāvošajām NVO, pārrunāt esošās bažas un problēmas, lai atrastu labākos risinājumus ikvienam.

I.Brice norāda, ka tika izvērtēti dažādi risinājumi, lai šādu sistēmu varētu ieviest, kā arī ir būtiski ņemt vērā pārvaldātāju un pakalpojumu sniedzēju iespējas, lai risinājumu ieviešana nebūtu pārāk sarežģīta vai ļoti dārga.

Nolemj: Sniegto informāciju pieņemt zināšanai.

3.jautājums

Informācija par Sabiedrības integrācijas fonda izstrādāto Dažādības vadības platformu darba devējiem

S.Lāce

S.Lāce, I.Balodis

S.Lāce sniedz prezentāciju (3.pielikums) par SIF izstrādāto Dažādības vadības platformu darba devējiem. Attiecībā uz darba devējiem un sabiedrību SIF strādā trīs līmeņos – informēšana, izglītošana un izvērtēšana.

¹⁰ Grozījumi Sabiedriskā transporta pakalpojumu likumā.

https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/15599212-161c-4969-907d-86e99f8a67b6

¹¹Eiropas invaliditātes karte un Eiropas invalīdu stāvvietu izmantošanas karte.

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=lv&catId=1139>

Lai veicinātu sabiedrības un darba devēju informēšanu, SIF ir izstrādājis vienoto platformu www.dazadiba.lv, un mājaslapai ir nodrošināta piekļūstamība. Dažādības vadības ietvaros SIF nodrošina apmācības, izglītojošos pasākumus darba devējiem, lai veicinātu dažādību darba vidē. Izvērtēšanas procesā tiek īstenotas dažādas aptaujas, nodrošināta iespējas darba devējiem dalīties ar labās prakses piemēriem, kā dažādības vadība tiek īstenota viņu darba vietā, kur šogad šai aktivitātei ir pieteikušies 81 darba devējs. Šobrīd arī norit darbs pie Dažādības vadības standartu izstrādes.

Video par Dažādības platformu - <https://www.youtube.com/watch?v=HnF7rLV-1Os>.

Platformas sadaļā “Mācības” ir pieejama gan iepriekšējā informācija un vebināru ieraksti, kā arī informācija par nākamajiem plānotajiem pasākumiem, uz kuriem ir iespējams pieteikties.

Mācības darba devējiem “Skatu punkti”, ir trīs dienu apmācības kurss ar fokusu par jautājumiem – dažādība, diskriminācija, starpkultūru komunikācija.

I.Balodis piebilst, ka arī video iekļaušana prezentācijā ir veiksmīgs veids, kā nodrošināt informācijas nodošanu. Aicina iepazīties un izmantot platformu www.dazadiba.lv.

Nolemj: Sniegto informāciju pieņemt zināšanai.

4.jautājums

Inovātīvu sociālo pakalpojumu nepieciešamība, pieejamība un attīstība

E.Kleina

E.Kleina

E.Kleina sniedz prezentāciju (4.pielikums) par aktuālo situāciju Eiropas Sociālā fonda Plus līdzfinansētajā projektā "Atbalsts jaunām pieejām sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniegšanā"¹². Projekta mērķis ir sekmēt sociālās inovācijas sociālo pakalpojumu jomā, nodrošinot mūsdienīgu, cilvēka vajadzībām atbilstošu un aktuālu sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu attīstību.

Projekts sastāv no vairākām aktivitātēm, kur kā galvenā ir sociālo inovāciju projektu īstenošana. Tā arī, tiks nodrošinātas dažādas atbalsta aktivitātes, piemēram, izpratnes veicināšanas pasākumi par sociālajām inovācijām potenciālajiem sociālo inovāciju ideju iesniedzējiem, kuras paredzēts īstenot 2025.gadā, kā arī veikspējas stiprināšanas aktivitātes sociālo inovāciju īstenošanai, kuras paredzēts īstenot laikā no 2025.gada II ceturkšņa – 2028.gada I ceturksnim.

Paredzēts, ka atbalsts tiks sniegts 24 jauniem vai pilnveidotiem esošajiem pakalpojumiem, nodrošinot, ka vismaz 480 personas ir saņēmušas inovatīvus sociālos pakalpojumus.

Projekta aktivitāšu ietvaros paredzēts, ka 2024.gada IV ceturksnī tiks uzsākta sociālo inovāciju ideju atlases izsludināšana, kur potenciālajiem pieteicējiem būs 12 mēnešu laiks, lai sagatavotu savu ideju un pieteikumu. Pēc idejas iesniegšanas 1 reizi

¹² 2023.gada 19.decembra Ministru kabineta noteikumi Nr. 820. <https://likumi.lv/ta/id/348691-eiropas-savienibas-kohezijas-politikas-programmas-2021-2027-gadam-4-4-1-specifiska-atbalsta-merka-veicinat-nabadzibas>

ceturksnī paredzēta ideju izvērtēšana, kur SIF tīmekļa vietnē būs pieejama informācija par ideju izvērtēšanas grafiku¹³. Pēc idejas apstiprināšanas pieteicējam būs jāiesniedz nepieciešamie dokumenti projekta iesniegšanai 2 mēnešu laikā, kam sekos projekta izvērtēšana un līguma noslēgšana. Projekta īstenošanas laiks ir paredzēti 24 mēneši, kur vismaz 12 mēnešus tiek īstenots inovatīvs sociālais pakalpojums. Kā arī idejas pieteicējam ir jābūt reģistrētam kā sociālo pakalpojumu sniedzējam¹⁴.

Sociālo inovāciju projektam var pieteikties valsts pārvaldes iestādes, pašvaldību iestādes, biedrības, komersanti, sociālie uzņēmumi, nodibinājumi, atvasinātas publiskas personas, kā arī projekta iesniegumus varēs iesniegt kopā ar sadarbības partneri.

Sociālo inovāciju pakalpojumu mērķa grupas – sociālās atstumtības riskam pakļautās mērķa grupas.

Ir izvirzītas 4 sociālo inovāciju tēmas, uz kurām ir iespējams pieteikties aņejot ideju atlasī, uzreiz iesniedzot projekta pieteikumu:

- Sociālā aprūpe dzīvesvietā personām attālos lauku reģionos;
- Nodarbinātības saglabāšana neformālajiem aprūpētājiem, kuri aprūpē tuvinieku;
- Integrēti sociālās aprūpes pakalpojumi dzīvesvietā;
- Preventīvi pasākumi bērniem un jauniešiem par bērnu un jauniešu reprodūktīvo veselību.

Viena projekta maksimālais finansējums ir 300 000,- *euro*, kur 18% no kopējā piešķirtā finansējuma varēs izmantot jaunu sociālo pakalpojuma vietu izveidei, būvniecībai, pamatlīdzekļu iegādei, kā arī paredzēts, ka avansa summa būs līdz 30% no kopējām projekta izmaksām.

Nolemj: Sniegto informāciju pieņemt zināšanai.

Papildu informācija

L.Balodis norāda, ka Rīgas pilsētā norit sarunas par taksometra izmantošanas iespējām personām ar invaliditāti un, iespējams, šos risinājumus nākotnē varētu attiecināt visā valstī, nodrošinot atbilstošas pārvietošanās un pārvadāšanas iespējas personām ar invaliditāti. Atgādina, ka 3.decembris ir Starptautiskā personu ar invaliditāti diena un aicina iesaistīties dažādās plānotajās aktivitātēs, kas norisināsies visā valstī.

E.Celmiņa piebilst, ka tiek paredzēts, ka 4.ceturkšņa ILNP sēde norisināsies decembrī.

Pielikumi:

1. Pielikums – IZM prezentācija “Sociālā dialoga un sadarbības veicināšana augstākajā izglītībā un pētniecībā, lai uzlabotu personu ar invaliditāti iesaisti augstākajā izglītībā, pētniecībā un mobilitātē”.

¹³ Sociālās inovācijas. <https://www.sif.gov.lv/lv/socialas-inovācijas-0>

¹⁴ Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrs. <https://www.lm.gov.lv/lv/socialo-pakalpojumu-sniedzēju-registrs>

2. Pielikums – ATD prezentācija “Informācija par personas apliecības (eID kartes) nepieciešamību, lai saņemtu braukšanas maksas atvieglojumus sabiedriskajā transportā”.
3. Pielikums – SIF prezentācija “Dažādības vadības platforma darba devējiem”.
4. Pielikums – SIF prezentācija “Inovatīvu sociālo pakalpojumu nepieciešamība, pieejamība un attīstība”.

Sēdi beidz plkst.: 14:00

Invaliditātes lietu nacionālās padomes priekšsēdētāja deleģētais p.i.	I.Balodis
---	-----------

L.Ševčuna, 67021594
Liva.Sevcuna@lm.gov.lv